

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ԵՊՍ, ՄՍԲԱՇՅԻ, Մբ. — Ռեթ(=1593)ին առաջին անգամ կը նորոգէ Հայոց Սմբատ թագաւորին մագաղաթեայ շարականը (ՄՁ. թ. 503) որ ընդօրինակուած է 1296 կամ 1297ին, ըստ յուշագրութեան մը, գրուած ձեռագրին լուսանցքին վրայ, բուն յիշատակարանը ինկած է:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ԵՊՍ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ, ԽՐԲԵՐԴՅԻ, Մբ.— արարագէտ և պատմագիր, Ծ. 1830. Ձ. 1857. Տեսուչ Աղեքսանդրիոյ Երուսաղէմի կալուածոց 1870ին, ՏՅՊ. 1858—59. Ն. Պաղեստինի և Ասորիքի 1866ին, (Սաւալան էջ 1402) Ձ. եպ. 1876, բազմիցս անգամակցած է Տնօրէն Ժողովոյ. յօրինած է Ժամանակագրական Պատմութիւն Երուսաղիմի երկու հատոր, տաճկերէնէ թարգմանած է Լեհի Թիւմարի Պատմութիւնը (տպ. 1873). * 1900 Երուսաղէմի մէջ: Ս. Աթոռոյ յիշատակ թողած է չորս մթերանոցներ, երկուք Երուսաղէմ և երկուք Յոպպէ, վերջինները վաճառուած են ի հաշիւ Ս. Յակոբայ վանքին:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ԵՊՍ. ՏԱՐՕՆԵՅԻ կամ ՄՇԵՅԻ.— Երուսաղէմի Լեոնակողման Հայոց Ս. Կարապետ վանքին մէջ, Ս. Յակոբայ փակակալ Յովհաննէս կրօնաւորի յորդորանքով և Ստեփանոս գրչի ձեռքով ընդօրինակուած ՊԼԹ=1390ին Մաշնցի մը (ՄՁ. թ. 661) յիշատակարանէն կը հասկցուի թէ Աստուածատուր եպ. Տարօնեցի ուխտաւորութեամբ այցելած է Ս. Յակոբ ՌԼԱ=1582ին: Տարօնեցին հաւանաբար Գլակայ վանքին առաջնորդն էր 1549ին:

Աստուածատուր եպ. Մշեցի վերջին կազմողը եղած է Սաղմոսարսկին (ՄՁ. թ. 265) և Ժամագիրի և նոյն ձեռագրին մէջ գրած է ՌԼԹ=1590ին, հետեւեալ յիշատակարանը. « Զվերջին կազմող սբ. գրոցս սորա զանարժան և զանպիտան մեղաք մեռեալ ամ. յետնոցս զԱձատուր Մշեցի եպան. և զիւր ննջեցեալքն յիշեցէք առ Քս. և Ած. զձեզ յիշէ յիւր սբ. արքայութեանն թիւ. ՌԼԹ (=1590) ամին, աւգոստոս ամսոյ ի ԺԴ. ի յԱձակոս սբ. քողաքն յերսզմ. ընդ հովանեաւ սրբոյն Յակոբայ և տեառն եղբաւրն ի հայրապետութեան կիրիկեցւոց տէր Աղարիա կաթողիկոսին ամենայն Հայոց և ի յառաջնորդութեան սբյն. Յակոբայ և Յովհաննու(?) տէր Դաւիթ աթոռակալ Արքեպիսկոպոսին Եմյ.: Դարձեալ Ած. ողորմի ասացէք Սահցոյ մհի. Սարգսի հոգւոյն և իւր ծնողացն, որ գնեաց ի յանօրինաց զի գողացեալ էին ետուր բ. Ֆլորի ու կէս և ազատեաց և ետ իւր